

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ В ЗЗСО»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Англійська мова та зарубіжна література
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий(магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Тичініна Альна Романівна – к.ф.н., доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286
Контактний тел.	+380992255201
E-mail:	a.tychinina@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7464
Консультації	За попередньою домовленістю

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова дисципліна «Методика аналізу літературного тексту в ЗЗСО» призначена для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Англійська мова та зарубіжна література» спеціальності «Середня освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Цей освітній компонент постає важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців – вчителів / викладачів англійської мови та зарубіжної літератури, оскільки дозволяє оволодіти базовими й новітніми методиками аналізу літературного тексту, забезпечуючи у такий спосіб професійну підготовку кваліфікованих, креативних та конкурентоспроможних спеціалістів у галузі загальної середньої освіти. Дисципліна дозволяє сформувати у здобувачів методичну компетентність майбутнього вчителя зарубіжної літератури, знання, вміння і навички фахового аналізу літературних текстів з урахуванням особливостей літературного процесу, специфіки тексту і рецептивного потенціалу учнівської аудиторії.

Мета цього курсу – ознайомити здобувачів зі методичними алгоритмами аналізу літературного тексту, що можуть використовуватися в процесі викладання Зарубіжної літератури у ЗЗСО з опертям на актуальні проблеми теорії літератури, методології та викладання. Аргументованими перевагами, які надає вивчення вибіркової дисципліни є передусім формування навичок компетентної інтерпретації світового літературного процесу на основі імплементації набутих алгоритмів, методик, методів і прийомів аналізу художніх творів (залежно від специфіки учнівської аудиторії, типу уроку, поетикальних, жанрових чи стилістичних особливостей літературного тексту). Дисципліна демонструє синергію педагогічної мовно-літературної складової освітньо-професійної програми.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ЕПІЧНИХ, ЛІРИЧНИХ І ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ	
Тема 1	Літературознавчий аналіз художніх творів у школі. Текстосентризм як один із ключових компонентів досягнення компетентностей на уроках зарубіжної літератури. Етапи текстуального вивчення художнього твору.
Тема 2	Взаємозв'язок вікових особливостей учнів та їхнім рецептивним потенціалом для інтерпретації художнього твору. Емоційний, пізнавальний, виховний аспекти у шкільному аналізі літературного тексту.
Тема 3	Алгоритми, методи та прийоми аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури. Проблемно-тематичний аналіз тексту. Принципи шкільного аналізу художнього твору (історизму, науковості, єдності змісту й форми, доступності, емоційності).
Тема 4	Аналіз художнього твору у аспекті питань генології.
Тема 5	Методика аналізу ліричного тексту в ЗЗСО (Жанрові різновиди лірики. Лірика & вірш. Поетична образність, ліричне Я, ліричний герой. Віршовані розміри. Строфіка. Тропи та фігури поетичного мовлення).
Тема 6	Методика аналізу епічного тексту в ЗЗСО (Жанрові різновиди епосу. Система образів епічного твору. Мотив і наратив. Конфлікт. Композиція й архітектоніка. Сюжет і фабула в епічному тексті).
Тема 7	Методика аналізу драматичного тексту в ЗЗСО (Жанрові різновиди драми. Дійові особи і драматичний герой. Катарсис. Композиція й архітектоніка драми. Сюжет і фабула в драматичному тексті).
Тема 8	Методика аналізу ліро-епічного тексту в ЗЗСО (Жанрові різновиди ліро-епосу. Сюжет, фабула, наратив в ліро-епічному тексті)
МОДУЛЬ 2. АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ У АСПЕКТІ ПИТАНЬ ЖАНРУ ТА НОВІТНІХ МЕТОДИК АНАЛІЗУ	
Тема 9	Методика аналізу біографічного та автобіографічного тексту в ЗЗСО.
Тема 10	Методика культурно-історичного аналізу літературного тексту. Мультикультурна та постколоніальна література.
Тема 11	Компаративний (порівняльний) аналіз текстів у ЗЗСО.
Тема 12	Методики текстуального і герменевтичного аналізу.
Тема 13	Методика рецептивного аналізу тексту.
Тема 14	Методика інтертекстуального аналізу тексту.
Тема 15	Методика інтермедіального аналізу тексту.
Тема 16	Методика аналізу тексту крізь призму проблем сучасної антропології.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- *Інноваційні технології навчання*: модульне навчання, дистанційне навчання, контекстне навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання.
- *Підходи до навчання*: діяльнісний, системний, компетентнісний, особистісно-орієнтований, синергетичний.
- *Принципи навчання*: демократичності, добровільності, рівноправності, поваги до особистості при дотриманні окреслених норм (правил, вимог, обов'язків), ціннісних орієнтирів кожної зі сторін, що передбачає активну взаємодію у реалізації спільних освітніх завдань при відповідальності кожного за отримані результати.
- *Методи навчання*:
 - словесні: навчальна лекція, бесіда, розповідь, пояснення, опрацювання дискусійних питань (метод визначення позиції, відстоювання заданої позиції, зміна позиції, порівняння альтернативних позицій, дискусія, дебати, диспути);
 - наочні: демонстрація, ілюстрація; дослід,
 - методи наукового пізнання: індукція, дедукція; традукція;
 - методи навчання за характером пізнавальної діяльності здобувачів освіти: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький;
 - активні методи: дидактичні ігри, аналіз конкретних ситуацій, вирішення проблемних завдань, мозкова атака, незавершені ідеї, case-метод).
 - кооперативні методи навчання: парне навчання, ротаційні трійки, карусель, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, коло ідей, акваріум, загальне коло, мозаїка, дерево рішень.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: формами поточного контролю є усна чи письмова відповідь студента, тестування, есе, творча робота, міні-проект.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання. Очікується, що здобувачі відвідають усі лекційні та семінарські заняття, виконуватимуть заплановані усні, письмові (онлайн) та творчі завдання. За умови відсутності через поважну причину студент матиме можливість індивідуально відпрацювати пропущене заняття (відповідно до графіку викладача). На всіх рівнях контролю результатів навчання принциповими постає дотримання норм академічної доброчесності.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets>

[koho-natsionalnoho-universytetu.pdf](https://www.koho-natsionalnoho-universytetu.pdf)

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plah-i-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Academia.edu. URL: www.academia.edu
2. ARCher – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua>
3. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=ru&authuser=2>
4. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/home.uri>
5. Web of Science. URL: <https://access.clarivate.com/login?app=wos&alternative=true&shibShireURL=https://www.webofknowledge.com%2F%3Fauth%3DShibboleth&shibReturnURL=https://www.webofknowledge.com%2F%3Fmode%3DNextgen%26action%3Dtransfer%26path%3D%252Fwos%252Fwoscc%252Fbasic-search%26DestApp%3DUA&referrer=mode%3DNextgen%26path%3D%252Fwos%252Fwoscc%252Fbasic-search%26DestApp%3DUA%26action%3Dtransfer&roaming=true>
6. Зарубіжна література в школах України: всеукраїнський науково-методичний журнал. URL: <https://zl.kiev.ua>
7. Концепція нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>
8. Наказ МОНУ від 03.08.2022 № 698 «Зарубіжна література. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти» (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-10-11-standart.pdf>
9. Наказ МОНУ від 03.08.2022 № 698 «Зарубіжна література. 10-11 класи. Профільний рівень. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти» (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-10-11-profil.pdf>
10. Наказ МОНУ від 03.08.2022 № 698 «Зарубіжна література. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти» (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9.pdf>
11. Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури (УАВЗЛІ). URL: <https://www.facebook.com/groups/403599996464025/>
12. Шкільний курс зарубіжної літератури: традиції, сучасність, перспективи. <https://www.youtube.com/watch?v=Fa85eWFga3M>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Назва навчальної дисципліни»

висвітлена за посиланням

<https://englishdept.chnu.edu.ua/osvitni-prohramy/opp-anhliiska-mova-ta-zarubizhna-literatura-druhoho-mahisterskoho-rivnia-za-spetsialnistiu-014-serednia-osvita/vybirkoviy-dystsypliny-mahisterskoho-rivnia-za-spetsialnistiu-014-serednia-osvita/>